 Soda Polska	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 1 av 17

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och bolaget/företaget

1.1. Produktbeteckning

Natriumkarbonat (CAS-nr: 497-19-8, EG-nr: 207-838-8)

Synonymer: Ammoniaksoda, lätt/tung kalcinerad soda, vattenfri natriumkarbonat, lätt/tung/tung grovkornig dinatriumkarbonat, natriumkarbonat - foderråvara/lätt/tung/tung framställd med hjälp av monohydrat/vattenfri tung - grovkornig, kristallsoda tung - grovkornig, vattenfri soda lätt/tung, Soda Ash (light, dense).

Registreringsnumret: 01-2119485498-19-0028.

1.2. Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningar: Formulering. Industriell tillämpning: tillverkning av glas. Övriga industriella tillämpningar bl.a.: pH-reglerare (även inom livsmedelsindustrin (sockerindustrin)) med teknisk kvalitet, används i foder, detergenter och rengöringsmedel, neutraliseringsmedel eller metallutfällningsmedel, rengöring/avhärdning av vatten, avsvavling av avgaser, papperstillverkning, järn- och stålglutning. Vitt spridd användning av yrkesutövare. Konsumenttillämpningar.

Komplett sammanställning över tillämpningar uppges i de bifogade exponeringsscenerierna.

Vissa användningar av detta ämne kan regleras eller begränsas av nationella eller internationella standarder. Köparen och eventuella användare är skyldiga att, endast på sitt eget ansvar, följa dessa standarder, påbud från vederbörande myndigheter och samtliga befintliga patenträttigheter och immateriella rättigheter; lagar och författningar som är tillämpliga för våra produkter och/eller användning av dessa. Köparen och eventuella användare ska själva bedöma om produkten lämpar sig för det avsedda ändamålet och användningssättet.

Användningar som det avråds från: Obestämt.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatabladet

Tillverkare: QEMETICA Soda Polska S.A.

Adress: gata Fabryczna 4, 88-101 Inowrocław

Telefonnummer: +48 52 354 15 00

Distributör: QEMETICA S.A.

Adress: Polen; PL 00-684 Warszawa; Wspólna 62

Telefonnummer: +48 52 354 17 72

e-postadress för en behörig person som ansvarar för säkerhetsdatabladet:
SDS@qemetica.com

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 2 av 17

1.4. Telefonnummer för nödsituationer

112 (nödsamtalet), 08-331231 (Allmänna och förebyggande frågor om akuta förgiftningar besvaras på dagtid)

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1. Klassificering av ämnet eller blandningen

Klassificering enligt förordning 1272/2008/EG:

Eye Irrit. 2 Ögonirritation, farokategori 2.

H319 Orsakar allvarlig ögonirritation.

2.2. Märkningsuppgifter

Märka enligt förordning 1272/2008/EG (CLP)

Faropiktogram och signalord:

Varning

Faroangivelser:

H319 - Orsakar allvarlig ögonirritation.

Skyddsangivelser:

P264 - Tvätta händerna grundligt efter användning.

P280 - Använd skyddshandskar, skyddskläder, ögonskydd.

P305+P351+P338 - VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja.

P337+P313 - Vid bestående ögonirritation: Sök läkarhjälp.

2.3. Andra faror

Vid arbete föreligger det en risk för att: natriumkarbonatdamm frigörs, vilket kan leda till att den högsta tillåtna halten för NGV-värdet damm överstigs (anges i avsnitt 8.1).

Substansen uppfyller inte PBT och vPvB kriterier. De i bilaga XIII till Reg. REACH (PBT- och vPvB-bedömning) beskrivna kriterierna gäller inte för mineralämnena.

Ämnet finns inte upptaget som hormonstörande ämne i registret som förs enligt artikel 59, stycke 1 i REACH-förordningen. Ämnet uppfyller inte kriterierna för hormonstörande ämnen som stipuleras i EU-kommissionens förordning 2017/2100 (EUT L 301, 17.11.2017) och 2018/605 (EUT L 101, 20.4.2018 i dess lydelse).

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 3 av 17

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

3.1. Ämnen

Ämnets namn:	Natriumkarbonat
Koncentrationsintervall [%]:	90-100
CAS-numret:	497-19-8
EG-numret:	207-838-8
Index nr:	011-005-00-2
Klassificering 1272/2008/EG:	Eye Irrit. 2; H319

I avsnitt 16 anges vikten H-fraser, förkortningar och akronymer.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1. Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

Inandning: Säkerställ tillgång till frisk luft och se till att den skadade bevarar lugnet och får vila. Vid behov kalla på en läkare.

Hudkontakt: Ta genast av nedsmutsade klädesplagg. Vid kontakt med huden skölj med en stor mängd tvålatten och skölj sedan bort med en stor mängd vatten. Vid behov rådfråga en läkare.

Kontakt med ögon: Ta ur eventuella kontaktlinser. Skölj genast rikligt med ljummet, helst rinnande vatten i minst 15 minuter. Undvik kraftigt vattenflöde, annars finns risken, att ögats hornhinna skadas. Det rekommenderas att använda stationära eller mobila ögonduschar. Vid behov rådfråga en läkare.

Sväljning: Framkalla inte kräkning. Skölj ur munnen med vatten, därefter drick mycket vatten. Vid behov rådfråga en läkare.

Räddningspersonal bör använda lämplig personlig skyddsutrustning (mer information finns i avsnitt 8.2.2.), säkerställa rätt rumsventilation och punktutsug, undvika kontakt med ämnet, undvika att andas in damm.

4.2. De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Inandning: Kan förorsaka en lätt irritation i andningsvägarna såväl som i slemhinnorna i näsa och hals.

Hudkontakt: Hudkontaminering kan förorsaka en lätt irritation, rodnad, torkning, smärtor eller klåda.

Kontakt med ögon: Orsakar allvarlig ögonirritation. Kan förorsaka rodnad, tårar, smärtor respektive dålig syn.

Sväljning: Kan irritera mag- och tarmkanalens slemhinnor. Vid förbrukning av stora mängder kan kräkning, magsmärtor och diarré uppstå.

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 4 av 17

4.3. Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

Den drabbade skall flyttas ur den förorenade miljön. Om det förekommer hälsoproblem kontakta läkare eller ett toxikologiskt centrum. Överlämna informationer som finns i säkerhetsdatabladet. En medvetslös person får inte ges något oralt.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1. Släckmedel

Lämpliga släckmedel: Släckmedlet ska väljas efter brandens omgivning.

Olämpliga släckmedel: Använd inte riktade vattenstrålar.

5.2. Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

Ämnet är inte brandfarlig. I brand uppstår: Kolmonoxid och koldioxid. Undvik inandning av förbränningsprodukter eftersom de kan skapa risken för hälsa.

5.3. Råd till brandbekämpningspersonal

Använd full skyddsutrustning och sluten andningsutrustning med oberoende luftcirkulation. Behållare som är exponerade för eldpåverkan eller högtemperatur skall kylas ned med spridd vattenstråle från ett säkert avstånd och om det är möjligt skall de avlägsnas från riskområdet. Samla upp mekaniskt. Skydda avloppet, dagvatten och marken mot förorening. Vatten efter brandsläckning skall betraktas som farlig förorening och samlas i separata behållare.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1. Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

För annan personal än räddningspersonal: Tillträde av obehöriga personer till området för olyckshändelsen skall begränsas tills avlägsnande av produkten avslutas. Använd lämplig personlig skyddsutrustning. Ät inte, drick inte och rök. Ombesörj god allmän och lokal ventilation. Undvik direkt kontakt med ämnet. Undvik inandning av damm.

För räddningspersonal: Använd lämplig personlig skyddsutrustning. Ät inte, drick inte och rök. Ombesörj god allmän och lokal ventilation. Undvik direkt kontakt med ämnet. Undvik inandning av damm.

6.2. Miljöskyddsåtgärder

Säkra gatbrunnar. Släpp inte ut i avloppet, i yt- eller grundvatten såväl inte ut i mark. Vid allvarlig förorening av någon del i miljön underrätta lämpliga förvaltnings- och kontrollmyndigheter samt räddningstjänster.

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 5 av 17

6.3. Metoder och material för inneslutning och sanering

Säkra gatbrunnar. Skydda skadade förpackningar. Sätt skadade förpackningar i ersättningsförpackningar. Ta upp utspritt material mekaniskt, utan att virvla upp damm, fyll i tätt förslutningsbara behållare och lämna till avfallshantering respektive återanvändning. Förorenad yta ska sköljas med rikligt med vatten.

6.4. Hänvisning till andra avsnitt

Avfallshantering - se avsnitt 13. Personlig skyddsutrustning - se avsnitt 8.2.2.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

7.1. Skyddsåtgärder för säker hantering

Se till att standardvärden för exponering i arbetsplatsens omgivning inte överskrids. Säkerställ lämplig rumsventilation och punktutsug. Arbetsplatsen ska vara utrustad med dusch och ögonsköljtrrustning. Det rekommenderas att använda stationära (EN 15154-2:2006) eller mobila (EN 15154-4:2009) ögonduschar. Släpp inte ut i avloppet, i yt- eller grundvatten såväl inte ut i mark. Använd inte material som inte är kompatibla med varandra (mer information finns i avsnitt 10.5).

Regerar exotermiskt med vatten. Under upplösning i vatten, tillsätt vatten försiktigt, under omrörning.

Det gäller allmänna arbetarskyddsföreskrifter. Det är förbjudet att äta, dricka, ta mediciner eller röka vid hantering av ämnet. Undvik kontakt med hud och ögon. Andas inte in damm. Ta av förorenade kläder och skyddsutrustning innan du går in i ett rum avsett för förtäring av mat. Tvätta händer och ansikte innan du tar en rast och efter att ha hanterat produkten. Tvätta kroppen och den personliga skyddsutrustningen efter att du har använt produkten. Ta av nedstänkta kläder och tvätta före ny användning. Använd den personliga skyddsutrustning som stipuleras i avsnitt 8.2.2.

7.2. Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

Förvara i korrekt märkt, fast försluten originalförpackning i ett torrt, svalt och välventilerat lagerutrymme. Undvik mycket höga temperaturer. Fukt (ämnet kan bilda klumpar). Undvik kontakt med svavelsyra (koldioxid löser sig), fosforpentoxid, fluor, litium, 2,4,6-trinitrotoluen, trikloreten och aluminium. Korrosionsbildande ämnen, påverkar metall i vattenmiljö.

7.3. Specifik slutanvändning

Har angetts i exponeringsscenario.

Följ anvisningarna i detta dokument och i exponeringsscenario.

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 6 av 17

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

8.1. Kontrollparametrar

Ämnets namn	NGV	KGV	Anm.
Damm, oorganiskt	5 mg/m ³ (inhalerbart damm) 2,5 mg/m ³ (respirabelt damm)	-	-

Rättslig grund: Lagföreskrifter om gränsvärden för exponering på arbetsplatsen. Hygieniska gränsvärden (AFS 2018:1), Arbetsmiljöverkets föreskrifter och allmänna råd om hygieniska gränsvärden, gäller från och med den 21 augusti 2018, i dess lydelse.

Övervakningsprocedurer:

Använd metoder som beskrivs i europeiska standarder.

DNEL:

Exponeringsväg	DNEL-arbetare				DNEL-konsumenter			
	Akut effekt, Lokal effekt	Akut effekt, systemisk effekt	Kronisk effekt, Lokal effekt	Kronisk effekt, systemisk effekt	Akut effekt, Lokal effekt	Akut effekt, systemisk effekt	Kronisk effekt, Lokal effekt	Kronisk effekt, systemisk effekt
Inandning	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	10 mg/m ³	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	5 mg/m ³	Ingen risk har identifierats
Dermal	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats
Oral	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats	Ingen risk har identifierats

PNEC:

Syftet med miljöskydd	PNEC
Sött vatten	Ingen risk har identifierats
Sötvattensediment	Ingen risk har identifierats
Havsvatten	Ingen risk har identifierats
Marina sediment	Ingen risk har identifierats
Näringskedja	Ingen risk har identifierats
Mikroorganismer under avloppsrening	Ingen risk har identifierats
Jord (jordbruk)	Ingen risk har identifierats
Luft	Ingen risk har identifierats

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 7 av 17

8.2. Begränsning av exponeringen

8.2.1. Lämpliga tekniska kontrollåtgärder

Lämpliga försiktighetsåtgärder vid användning och förvaring av produkten anges i avsnitt 7.

8.2.2. Individuella skyddsåtgärder, t.ex. personlig skyddsutrustning

Ögonskydd/ansiktsskydd: Bär tätt slutande skyddsglasögon, exempelvis gjord av polykarbonat (EN 166).

Hudskydd: Under industriella betingelser bär skyddskläder av naturfiber (bomull) eller syntetfiber, Handskar av nitril-, butyl-, neoprene-, naturgummi eller PVC (0,5 mm tjock, genomträngningstid > 480 min) (EN 374).

Andningsskydd: Bär andningsskydd vid hög dammkoncentration, inkluderande en med vit färg och partikelfilter märkt med symbolen P. Det rekommenderas att använda filtrerande halvmasker mot partiklar (EN 149).

Termisk fara: Skydd är inte nödvändigt.

Exponeringsscenarierna ger information om nödvändiga skyddsåtgärder som är lämpliga för processen.

Personlig skyddsutrustning som används bör uppfylla krav i föreskrifter Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/425 av den 9 mars 2016 om personlig skyddsutrustning och om upphävande av rådets direktiv 89/686/EEG (EUT L 81, 31.3.2016 i dess lydelse). Arbetsgivaren är skyldig att ställa till förfogande personlig skyddsutrustning och som uppfyller alla krav och att garantera dess skötsel och rengöring.

Koncentrationsvärden för farliga ämnen i arbetsmiljön skall övervakas i enlighet med godkända undersökningsmetoder. Förfarande, metoder, art och intervaller för genomförande av undersökningar och mätningar av hälsovådliga faktorer i arbetsmiljön skall uppfylla krav i föreskrifter om undersökningar av hälsovådliga faktorer i arbetsmiljön.

8.2.3. Begränsning av miljöexponeringen

Tillåt inte att produkt kommer i dagvatten, avloppssystem, avloppsvatten eller mark.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1. Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Fysikaliskt tillstånd:	Fast ämne – pulver eller små kristaller (lätt soda), små granulat (tung soda)
Färg:	Lätt soda - vit Tung soda - vit, brunaktig Tung soda monoh. - vit, lätt krämvit Grovkornig soda - vit
Lukt:	Lätt ammoniaklukt tillåten
Smältpunkt/fryspunkt:	851 °C (101,3 kPa)

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 8 av 17

Kokpunkt eller initial kokpunkt och kokpunktsintervall:

Enligt bilaga VII i REACH-förordningen (punkt 7.3) så behöver inte undersökningen genomföras, ifall smältemperaturen natriumkarbonat inte är högre än 300 °C

Brandfarlighet:

Ämnet är obrännbart (testresultat enligt god laboratoriepraxis)

Nedre och övre explosionsgräns:

Enligt bilaga VII i REACH-förordningen (punkt 7.11) behöver ingen undersökning genomföras, eftersom det inte finns några kemiska grupper med kända explosiva egenskaper i molekylen

Flampunkt:

Enligt bilaga VII i REACH-förordningen (punkt 7.9) så behöver inte undersökningen genomföras, då natriumkarbonat är ett oorganiskt ämne

Självantändningstemperatur:

Enligt bilaga XI i REACH-förordningen (punkt 2) så behöver en undersökning inte genomföras, eftersom ämnets egenskaper och dess kemiska struktur är kända. Man kan säga, att natriumkarbonat är en stabil oorganisk molekyl

Sönderdelningstemperatur:

Över 400 °C till CO₂ löser sig

pH-värde:

11,5 (5 % vattenlösning, 20 °C)

Kinematisk viskositet:

Enligt bilaga XI i REACH-förordningen (punkt 2) så behöver en undersökning av ämnets egenskaper inte genomföras. Natriumkarbonat är ett fast ämne. Viskositet är en egenskap hos vätskor

Löslighet:

I vatten: 212,5 g/l vid 20 °C

Fördelningskoefficient n-oktanol/vatten (loggvärde):

Det är praktiskt taget olöslig i de flesta organiska lösningsmedel

Ångtryck:

Enligt bilaga VII i REACH-förordningen (punkt 7.8) så behöver inte undersökningen genomföras, då natriumkarbonat är ett oorganiskt ämne

Densitet och/eller relativ densitet:

Enligt bilaga VII i REACH-förordningen (punkt 7.5) så behöver inte undersökningen genomföras, då natriumkarbonat smältpunkt överstiger 300 °C. Natriumkarbonat är ett oorganiskt salt, så ångtrycksvärdet kan förklaras vara försumbart

Relativ ångdensitet:

Densitet: 2,52-2,53 g/cm³ (20 °C)

Partikelegenskaper:

Inte tillämpligt (natriumkarbonat är ett mineralsalt)

Storleksfördelningen av partiklar undersöktes på 3 prover av natriumkarbonat.

Prov 1: MMAD = 198 µm, D10 = 44 µm

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 9 av 17

(SD = 0,21), D50 = 133 µm (SD = 0,44), D90 = 257 (SD = 1,4)
Prov 2: MMAD = 694 µm, D10 = 240 µm (SD = 4,4), D50 = 466 µm (SD = 2,3), D90 = 821 (SD = 11)
Prov 3: MMAD = 1580 µm, D10 = 8 µm (SD = 0,63), D50 = 1063 µm (SD = 14), D90 = 1598 µm (SD = 9,3)

9.2. Annan information

9.2.1. Information om faroklasser för fysisk fara

Inte tillämbart.

9.2.2. Andra säkerhetskaraktärer

Verkar i vattenlösningar kraftigt korroderande på de flesta metaller.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Vid föreskriven lagring och hantering - ingen reaktivitet. Hygroskopiskt ämne. Reagerar exotermiskt med vatten. Reagerar med syror med avskiljning av koldioxid.

10.2. Kemisk stabilitet

Under normala användnings- och lagringsbetingelser är ämnet stabilt. Hygroskopiskt ämne. Över 400 °C till CO₂ löser sig.

10.3. Risken för farliga reaktioner

Reagerar exotermiskt med vatten.

10.4. Förhållanden som ska undvikas

Mycket hög temperatur, fukt (ämnet kan bilda klumpar).
Oförenliga material anges i avsnitt 10.5.

10.5. Oförenliga material

Starka syror, fosforpentoxid, fluor, litium, 2,4,6-trinitrotoluen, trikloreten och aluminium. Korrosionsbildande ämnen, påverkar metall i vattenmiljö.

10.6. Farliga sönderdelningsprodukter

Efter uppvärmning över sönderfallstemperatur avses koldioxid.

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 10 av 17

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om faroklasser enligt förordning (EG) nr 1272/2008

Akut toxicitet:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Oralt:

LD₅₀ (råtta, *Wistar*) 2800 mg/kg kroppsvikt (Na₂CO₃·1H₂O) (20% lösning av natriumkarbonat, doser 1300, 1800, 2600, 3600 och 5000 mg/kg kroppsvikt/d) (Rinehart, WE 1978)

Hud:

LD₅₀ (kanin, *New Zealand White*) >2000 mg/kg kroppsvikt (Na₂CO₃·1H₂O) (dos 2000 mg/kg kroppsvikt, exponeringstid - 24 timmar.) (metod förenlig med EPA 16 CFR 1500.40) (Rinehart, WE 1978)

Inhalativ:

Av p.8.5 i bilaga VIII till REACH-förordningen framgår att undersökningen inte behöver genomföras då det finns trovärdiga uppgifter om akut toxicitet vid två andra exponeringsvägar - genom mag- och tarmkanalen och vid kontakt med huden. Dessa undersökningar har gjorts på monohydrat av natriumkarbonat, men med tanke på den relativt låga vattenhalten i monohydrat av natriumkarbonat förväntas det inte att natriumkarbonat kommer att uppvisa väsentliga skillnader vad gäller toxicitet.

Natriumkarbonats låga toxicitet är bevisad av mänsklig erfarenhet. Även om natriumkarbonat sedan lång tid är vitt spritt och det inte har rapporterats om akut förgiftning, så kan natriumkarbonats låga toxicitet vid oralt intag hänföras till neutraliseringen i magen.

Frätande/irriterande på huden:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Hudirritationsundersökningar har gjorts på kaniner, för natriumkarbonat i fast form i enlighet med OECD 405 (Chibanguza, 1985); på kaniner, för 50% lösning av natriumkarbonat, i enlighet med EPA 16 CFR 1500.3 (Rinehart, 1978); på kaniner, marsvin och människor, för 50% lösning av natriumkarbonat, i enlighet med den ändrade FHSA-proceduren som föreslagits av FDA (Nixon *et al.*, 1975); hos människor, för 98% natriumkarbonat utfördes en lapptest (York *et al.*, 1996). Det förekom ingen rodnad eller svullnad efter applicering på oskadad hud, varför det kan konstateras att natriumkarbonat inte eller knappt bär med sig någon risk för hudirritation. Resultaten av provningen för irritation tyder på att ämnet kan ha frätande effekt på huden.

Allvarlig ögonskada/ögonirritation:

Orsakar allvarlig ögonirritation (H319).

Kaninundersökningarna (*New Zealand White*) med en dos på 0,1 ml natriumkarbonat monohydrat och natriumkarbonat (vattenfri) har resulterat i att de har klassificerats som irriterande respektive kraftigt irriterande (Reinhart, WE, 1978). Poängsystemet i undersökningarna var förenligt med EPA 16 CFR 1500.42-riktlinjerna som inte är jämförbara med CLP-kriterierna. Kaninundersökningarna (*New Zealand White*) med en dos på 0,1 ml (natriumkarbonat) (Murphy JC *et al.*, 1982) genomförda enligt Draizes metod

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 11 av 17

(jämförbar med OECD 405-riktlinjerna) har påvisat att natriumkarbonat irriterar ögon. Registreraren har, mot bakgrund av tillgängliga undersökningsresultat och i enlighet med den harmoniserade klassificeringen, klassificerat natriumkarbonat som ögonirriterande ämne. Undersökningarna av irriterande verkan påvisar att ämnet inte kan orsaka allvarliga ögonskador.

Luftvägs-/hudsensibilisering:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda. Det finns inga data på sensibilisering verkan för natriumkarbonat. Enligt punkt 1 i bilaga XI i REACH-förordningen så verkar ur vetenskaplig ståndpunkt ytterligare undersökningar inte vara nödvändiga. Natriumkarbonats sensibiliserande egenskaper tas inte upp, baserat på den fysiologiska rollen på de i lösning närvarande jonerna, så även på det faktum, att trots mångårig och bred användning (t.ex. tillverkning av glas, tvål, tvättmedel och andra kemiska ämnen, användning inom metall-, gruv- och cellulosa- och pappersindustrin) och konsumentanvändning (kosmetika, tvål, skurmedel, tvättmedel, livsmedelstillsats) så har inga sensibiliseringsfall kunnat fastställas.

Mutagenitet i könsceller:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda. De befintliga *in-vitro*-testerna var negativa (mutagenicitetstest (*Escherichia coli* Chromotest) (Olivier Ph, Marzin D. 1987), kromosomavvikelsestest för natriumkarbonat (Yamada M. Honma M. 2018) och Ames-Test (Ishidate *et al.*, 1984) för natriumvätekarbonat). Om pH-värdet hålls under 8 för att säkerställa ett välfungerande system för biologiska tester, kommer mestadels vätekarbonater att finnas tillgängliga. Natriumvätekarbonat förekommer dessutom naturligt i celler. Både strukturen på natriumvätekarbonat och natriumkarbonat tyder inte på någon genotoxisk verkan. Det bör även tilläggas att natriumkarbonat används i kosmetiska, farmaceutiska produkter samt som livsmedelstillsats i EU och därmed inte anses vara reproduktionstoxisk.

Cancerogenitet:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda. Det finns inga data på karcinogen verkan för natriumkarbonat. Även om ämnet är vida spritt (i kosmetiska, farmaceutiska produkter och som livsmedelstillsats), så finns det inga bevis för att natriumkarbonat kan orsaka hyperplasi eller neoplastiska skador. Därför så behövs inte något kancerogenicitetstest.

Reproduktionstoxicitet:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda. Mot bakgrund av jonernas fysiologiska roll förväntas ämnet inte kunna nå fostret och manliga eller kvinnliga könsorgan efter oral exponering, exponering genom huden eller via luftvägarna.

Verkan på fortplantning: Det finns inga undersökningar avseende reproduktionstoxicitet. Av p.1 i bilaga XI till REACH-förordningen framgår att det av vetenskapliga skäl inte finns något behov av undersökningar, eftersom natriumkarbonat inte kommer att orsaka en ökning av systemiska natrium- och karbonatnivåer då båda jonerna regleras homeostatiskt.

Utvecklingstoxicitet: Utvecklingsundersökningarna har gjorts på 3 arter (möss, kaniner, råttor) efter oral administrering av natriumkarbonat. De har inte påvisat någon effekt på utvecklingen och NOAEL-värdena var över den högsta dosen (FDA, 1974).

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 12 av 17

Specifik organtoxicitet - enstaka exponering:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Specifik organtoxicitet - upprepad exponering:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda. Ett toxicitetstest med upprepad dos vid inhalativ exponering, vilket inte var tillräckligt beskrivet, visade ett lokalt inflytande på lungorna, vilket var att vänta på grund av ämnets alkaliska reaktion. Det föreligger inga trovärdiga toxicitetstester med upprepad dos vid inhalativ, oral och dermal exponering. Långvarig exponering av natriumjoners verkan hos människor är ändå väl bekant och består i användning som profylax och högtryckstest. Det är rekommenderat att inta 2-3 g natrium (diet) eller 3,1-6 g (friska människor) (Fodor *et al.* 1999). Genom det låga pH-värdet hos magsyra blir karbonat neutraliserat i magen. Förutom detta ska inte natriumkarbonat förekomma i kroppen eller blodomloppet på grund av neutralisering av magsyra. Därför anses ytterligare toxicitetstest med upprepad dos vara onödiga. Dessutom används natriumkarbonat som livsmedelstillsats, vilket bekräftar, att ämnet inte har någon toxicitet för upprepad dos. Det gemensamma FAO/WHO-fackutskottet för livsmedelstillsatser har tillkännagett, att det inte är nödvändigt att fastställa en rekommenderad dagsmängd för natriumkarbonat (JECFA, 1965).

Fara vid aspiration:

Kriterierna för klassificering kan på grundval av tillgängliga data inte anses vara uppfyllda.

Hälsoeffekter vid exponering anges i sektion 4.2.

11.2. Information om andra faror

11.2.1. Hormonstörande egenskaper

Ämnet finns inte upptaget som hormonstörande ämne i registret som förs enligt artikel 59, stycke 1 i REACH-förordningen. Ämnet uppfyller inte kriterierna för hormonstörande ämnen som stipuleras i EU-kommissionens förordning 2017/2100 (EUT L 301, 17.11.2017) och 2018/605 (EUT L 101, 20.4.2018 i dess lydelse).

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1. Toxicitet

Det lägsta värdet för L(E)C₅₀ uppgår till >100 mg/l (undersökning 48 h EC₅₀ är 200 mg/l för evertebrater (*Ceriodaphnia dubia*)). Därför behöver natriumkarbonat inte klassificeras förordningen (EG) nr 1272/2008.

Akut toxicitet för fiskar:

LC₅₀ (*Lepomis macrochirus*) 300 mg/l/96 h (metod enligt riktlinjer från förbundet för avlopp och industriavfall) (Cairns J., Jr och Scheier A., 1959)

Förlängd toxicitet för fiskar:

Av p. 1 i bilaga XI i REACH-förordningen behövs ingen undersökning utföras, eftersom natriumkarbonat fritt dissocierar i vattendrag. Såväl natrium- som karbonatjonerna finns

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 13 av 17

i naturen och deras koncentrationer i ytvatten beror på flera faktorer, som geologiska parametrar, vittringsförhållanden och mänsklig påverkan. Om natriumkarbonat hamnar i vattenmiljö, omvandlas den till natriumvätekarbonat vid ökat vatten-pH. Natriumvätekarbonat uppvisar väldigt låg kronisk toxicitet.

Akut toxicitet för ryggradslösa djur:

LC₅₀ (*Ceriodaphnia dubia*) 200-227 mg/l/48 h (metod förenlig med EPA - Warne & Julli, 1999) (Warne MS och Schifko AD, 1999)

Förlängd toxicitet för ryggradslösa djur:

Av p. 1 i bilaga XI i REACH-förordningen behövs ingen undersökning utföras, eftersom natriumkarbonat fritt dissocierar i vattendrag. Såväl natrium- som karbonatjonerna finns i naturen och deras koncentrationer i ytvatten beror på flera faktorer, som geologiska parametrar, vittringsförhållanden och mänsklig påverkan. Om natriumkarbonat hamnar i vattenmiljö, omvandlas den till natriumvätekarbonat vid ökat vatten-pH. Natriumvätekarbonat uppvisar väldigt låg kronisk toxicitet.

Alger och andra vattenväxter:

Av p. 1 i bilaga XI i REACH-förordningen behövs ingen undersökning utföras, eftersom natriumkarbonat fritt dissocierar i vattendrag. Såväl natrium- som karbonatjonerna finns i naturen och deras koncentrationer i ytvatten beror på flera faktorer, som geologiska parametrar, vittringsförhållanden och mänsklig påverkan.

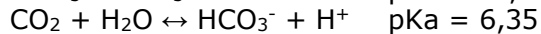
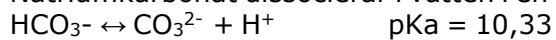
Toxicitet för fåglar:

Av rubrik 2 i bilaga X till REACH-förordningen framgår att det inte finns något behov av att genomföra undersökningar på fåglar då riskbedömningen utifrån toxicitet hos däggdjur tyder på att natriumkarbonat efter oralt intag neutraliseras till natriumvätekarbonat.

12.2. Persistens och nedbrytbarhet

Natriumkarbonat är ett mineralämne, som inte oxiderar eller kan brytas ned biologiskt av mikroorganismer.

Natriumkarbonat dissocierar i vatten i en vattenlösning står jonerna i kemisk jämvikt med:

Bara en liten del av det lösta CO₂ finns som HCO₃⁻, huvuddel föreligger som CO₂. CO₂ andelen i vatten stannar i jämvikt med partialtrycket av CO₂ i atmosfären. Jämvikten mellan CO₂ / HCO₃⁻ / CO₃²⁻ buffrar pH-värdet i dricksvatten.

Sönderfall

Hydrolys:

Av p. 1 i bilaga XI i REACH-förordningen behöver ingen undersökning utföras, eftersom natriumkarbonat dissocierar i vatten.

Biologisk nedbrytning:

Av p. 2 i bilaga XI i REACH-förordningen så behöver ingen undersökning genomföras av biologisk nedbrytning, inga simulationstester av totalt sönderfall i ytvatten resp. inga simulationstester i nederbörd eller mark, när ämnet är oorganiskt.

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 14 av 17

12.3. Bioackumuleringsförmåga

Efter upplösning i vatten dissocieras natriumkarbonat till natrium- och karbonatjoner som är allmänt förekommande hos levande organismer. En undersökning av bioackumulering skulle därför inte ha något mervärde och saknar en vetenskaplig grund.

Oktanol/vatten-fördelningskoefficienten (K_{ow}): Inte tillämpbar (natriumkarbonat är ett oorganiskt salt).

Biokoncentrationsfaktor (BCF): Inte tillämpbar (natriumkarbonat är ett oorganiskt salt).

12.4. Rörlighet i jord

Om natriumkarbonat släpps ut i jorden kan den släppas tillbaka ut i atmosfären som CO_2 (som ovan), fällas som metallkarbonat, bilda komplex eller finnas kvar i lösningen. Den höga vattenlösligheten och det låga ångtrycket tyder på att natriumkarbonat huvudsakligen förekommer i vattenmiljö. I vattenmiljö dissocieras natriumkarbonat till natrium- och karbonatjoner som inte adsorberar på fasta partiklar eller ytor och inte samlas i levande vävnader. Både natrium- och karbonatjoner förekommer naturligt i flera miljöer.

12.5. Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

De i bilaga XIII (PBT- och vPvB-bedömning) beskrivna kriterierna gäller inte för mineralämnena.

12.6. Hormonstörande egenskaper

Ämnet finns inte upptaget som hormonstörande ämne i registret som förs enligt artikel 59, stycke 1 i REACH-förordningen. Ämnet uppfyller inte kriterierna för hormonstörande ämnen som stipuleras i EU-kommissionens förordning 2017/2100 (EUT L 301, 17.11.2017) och 2018/605 (EUT L 101, 20.4.2018 i dess lydelse).

12.7. Andra skadliga effekter

Inga tillgängliga data.

AVSNITT 13: Avfallshantering

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Avfall skall tas hand om i enlighet med nationella/internationella föreskrifter.

Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (ändrad: t.o.m. SFS 2022:1611).

Avfallsförordning (2020:614) (ändrad: t.o.m. SFS 2022:1871).

Gemenskapslagstiftning:

- Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EUT L 312, 22.11.2008 i dess lydelse).

- Europaparlamentets och rådets direktiv 94/62/EG av den 20 december 1994 om förpackningar och förpackningsavfall 2008/98/EG (EGT L 365, 31.12.1994 i dess lydelse).

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 15 av 17

Hantering av spilld produkt och avfall: Släpp inte ut i miljön. Spilld produkt skall tas upp i behållare. Återanvänd produkten eller lämna in på en auktoriserad återvinningsstation i lämpligt markerade avfallsbehållare.

Omhändertagande av förpackning: Släpp inte ut i miljön. Förpackningar ska hanteras som avfall och lämnas i lämpligt markerade avfallsbehållare till behörigt företag.

AVSNITT 14: Transportinformation

14.1. UN-nummer eller id-nummer

Icke tillämbart.

14.2. Officiell transportbenämning

Icke tillämbart.

14.3. Faroklass för transport

Icke tillämbart.

14.4. Förpackningsgrupp

Icke tillämbart.

14.5. Miljöfaror

Ämnet utgör ingen miljörisk enligt de i FN-modellföreskrifterna beskrivna kriterierna.

14.6. Särskilda skyddsåtgärder

Icke tillämbart.

14.7. Bulktransport till sjöss enligt IMO:s instrument

Icke tillämbart.

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1. Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 av den 18 december 2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach), inrättande av en europeisk kemikaliemyndighet, ändring av direktiv 1999/45/EG och upphävande av rådets förordning (EEG) nr 793/93 och kommissionens förordning (EG) nr 1488/94 samt rådets direktiv 76/769/EEG och kommissionens direktiv 91/155/EEG, 93/67/EEG, 93/105/EG och 2000/21/EG (EUT L 396, 30.12.2006 i dess lydelse).

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och

	SÄKERHETS DATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 16 av 17

upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 (EUT L 353, 31.12.2008 i dess lydelse).

Kommissionens förordning (EU) 2020/878 av den 18 juni 2020 om ändring av bilaga II till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1907/2006 om registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) (EUT L 203, 26.6.2020).

15.2. Kemikaliesäkerhetsbedömning

En rapport om ämnets kemiska säkerhet utarbetades.

AVSNITT 16: Annan information

Full text H-fraser från sektion 2 och 3.

H319 - Orsakar allvarlig ögonirritation.

Förklaring till förkortningar och akronymer:

ADI - Acceptabelt dagligt intag.

CAS-nummer - Standardiserat nummer som används för att identifiera ett ämne.

DNEL - Är den exponeringsnivå under vilken inga skadliga effekter förväntas uppstå.

EG-nummer - De tre europeiska ämnesförteckningarna från EU:s tidigare kemikalielagstiftning, EINECS, ELINCS och NLP-förteckningen, kallas gemensamt för EG-inventeringen.

EPA - Den amerikanska miljöskyddsorganisationen.

Eye Irrit. 2 - Ögonirritation, farokategori 2.

FAO - FN:s livsmedels- och jordbruksorganisation.

FDA - Den amerikanska myndigheten för livsmedel och läkemedel.

FHSA - Den federala lagen om farliga ämnen.

IMO - Internationella sjöfartsorganisationen.

Index nr - Nummer som har tilldelats det kemiska ämnet i bilaga VI till CLP-förordningen.

KGv - Korttidsgränsvärde.

LC₅₀ - Är en statistisk fastställd koncentration av ett ämne som kan förväntas leda till döden, under exponering eller inom en bestämd tid efter exponering, för 50% av de djur som har exponerats under en bestämd tid.

LD₅₀ - Värdet motsvarar den dos av ett testat ämne som ger 50% dödlighet under ett visst tidsintervall.

MMAD - Massmedianen av den aerodynamiska diametern.

NGV - Nivågränsvärde.

NOAEL - Nivå där ingen skadlig effekt observeras

OECD - Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling.

PBT - Långlivat, bioackumulerande och toxiskt ämne.

PNEC - Den koncentration av ämnet under vilken skadliga effekter i den berörda delen av miljön inte väntas uppstå.

SD - Standardavvikelse.

vPvB - Ämne som inger mycket stora betänkligheter, som är mycket långlivat (mycket svårnedbrytbart) och mycket bioackumulerande i levande organismer.

WHO - Världshälsoorganisationen.

	SÄKERHETSATABLADET I enlighet med förordning (EG) nr 1907/2006 (REACH) i dess lydelse	
	NATRIUMKARBONAT	
Datum: 18.07.2013	Uppdaterat: 07.06.2024	Sidan 17 av 17

Nyckeldatakällor:

Säkerhetsdatabladet av den 18.07.2013 (Framställningsdatum).
REACH-registreringsunderlaget för natriumkarbonat.

Utbildningsråd: Före användning av produkten läs igenom säkerhetsdatabladet.

Uppgifterna i denna handling är baserade på våra aktuella kunskaper och är tänkta att beskriva produkten utifrån säkerhetskrav. De kan inte betraktas som egenskapsgaranti. Mottagaren och användaren är skyldiga att säkerställa en säker arbetsplats, säkra användningsförhållanden och att följa alla gällande lagar.

Detta säkerhetsdatablad upphäver och ersätter alla tidigare utgåvor för CIECH Soda Polska S.A. (tidigare namn på företaget).

Ändringar som gjorts i förhållande till den tidigare utgåvan - avsnitt: 1.

Bilaga till säkerhetsdatabladet är lämpliga exponeringsscenarioer.